

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szorkeszetőség és kiadójvatal: Kollár A. Könyvkereskedő,
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Tizenharmadik évfolyam.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félfévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A bajai munkapárt nagygyűlése.

Félezernél több választópolgár jelenlétében, komoly és becsületes városfejlesztő programot adott vasárnap délután a bajai munkapárt. A nagygyűlésen ott volt az egész bajai társadalom és mikor Tury Mátvás beszéde során elhangzott pártunknak kéttős vezérrelve: a Baja fölvirágoztatását célzó munka és a városbéké jelszava, bensőséges együttérzésben forrott össze a sok lateiner, iparos és kereskedő, meganynyi munkabíró és önzetlen munkára kész polgár, kiknek lelkében élénken él a régi 67-es pártnak a bajai ipar és kereskedelem fölvirágoztatása terén elért sok-sok eredménye.

A vasárnapi nagygyűlés új pártnak, erőteljes szövetségnek rakta le alapkövét, a munkapárt vezérlete alatt kibontakozó városfejlesztő párt alapját, melynek politikai hullámveréstől meg nem zavart, békés működése a Héderváry-kormány támogatásával hivatva van valóra váltani a gazdaságilag fejlődő és társadalmilag egyetértő Baját.

És kibontakozott még valami, ami remélünk engedi, hogy a munkapárt bajai vezéreinek terveit a polgárság minden rétege osztatlan megbecsüléssel és tetszéssel kíséri. Kiderült, hogy a zsaroló főispáncseléddel szövötkezett egy-két-három sajtópríbék vérszomjas és pénzéhes újsághadjárata mitsem ártott a bajai közigazgatás vezérének, ifjabb Szemző Gyula főispánnak, kinek meghurcolt személye mellett oly impozánsan nyilatkozott meg a félezer bajai polgár, az egész komoly társadalom, hogy a független újságban egyesült politikai tarokk-parti különvéleménye szinte önmagától száll le a maga valentini értékére.

Szemző főispán tántoríthatatlanul, megközelíthetetlenül áll a helyén és jellemének tisztaságát mi sem bizonyítja fényesebben, mint az a pár keresetlen szó, melyet a vérszagra, pénaszagra gyülekezett valamelyik sajtóhiénának dobott oda.

— Egy krajcárt sem fizetek a hallgatásukért. Irjanak rólam, amit akarnak, szörják reám, ha úgy tetszik, becsülettrábió tolluk egész szennytartalmát, melyért bőrtönt kaphatnak, de tölem egy krajcárt sem. Értsék meg: egyetlen fillért sem . . .

Ezek voltak a főispán elutasító szavai, a gazdag, és hatalmas főispáné, aki egy kis pénzaldóozattal talán szakasztott úgy csöndet tudott volna teremteni, mint mikor valamelyik valentinparti főispánról a sorok között rebesgetni kezdtek a fővárosi lapokban, hogy egyik magasrangú miniszeri tisztviselő kártya-öngyilkosságában az a főispán erkölcsileg és anyagilag is nyakig ludas.

Egyébként bátor szívvel állotta ki a bajai munkapárt ezt a megrázkódtaftást is és ma már mindenkinek az a forró óhajtása ebben a városban, hogy jöjjön el végre a nemzeti munkának jobb jövőt biztosító országa.

Az Ertl József pártelnök vezetésével tartott nagygyűlés egyébként a következőkép folyt le.

A Nemzeti Szállónak választóókkal zsufolásig megtelt nagytermében dőntött öt óraker nyitotta meg Ertl József pártelnök a nagygyűlést és jelentette, hogy napirend előtt dr. Nemes József ügyvéd kért szót.

Dr. Nemes József a Szemző Gyula főispán elleni hírlapi támadásokról szölt és valahányszor a meghurcolt főispán nevét kiejtette, félezer ember éljenése volt reá a visszhang. Melységes főháborodással szölt a magánéletbe és a családi szentélybe betörő, elcsopott cseledekkel szövötközött újságröember-alakokról és indítványra egyértelmű lelkesedéssel határozták el, hogy a nagygyűlés a következő sürgönnyel üdvözli ifjabb Szemző Gyulát:

Méltóságos

ifj. SZEMZŐ GYULA főispán urnak,
Szatpár.

A bajai nemzeti munkapárt mai nagygyűlésén, a Méltóságod személye iránt spontán megnyilvánuló óvációk közepette elhatározta, hogy ösmerve Méltóságodnak lovasias és nemes egyéniségét, a Méltóságodat a sajtó egyrésze utján kétségen kívül méltatlanul ért támadások felett felháborodásának és megbotránkozásának ad kifejezést és azokat megvetéssel visszautasítja.

Ismerve a rágalmak zavaros forrását, terjesztőt és ezek politikai tendenciáit, a bajai nemzeti munkapárt Méltóságodat meleg rokonszenvről, szeretetről és változatlan ragaszkodásáról biztosítja azon meggyözdésben, hogy ily igaztalan rágalmak Méltóságodnak a városunk s a nemzeti munkapárt érdekében már eddig is kifejtett nagysikerű működését megháborítani nem fogják.

A nagygyűlés megbízásából, az Elnökség:

Ertl József
pártelnök.

Dr. Rosenberg Samu Tury Mátvás
társelnökök.

A napirend keretében dr. Bruck Samu a munkapárt bajai hivatásáról szölt és azután a következő, szépen indokolt határozati javaslatot terjesztette elő:

A bajai nemzeti munkapárt a lezajlott országgyűlési képviselő választások után a mai napon elkötben gyűléven össze nagygyűlére, úszinte örömet fejezi ki a választások eredménye fölött. Teszi ezt abban a szent hazafias megyözdésében és hitében, hogy szeretettel hazánk jövő boldogulása a mai viágtörténelmi helyzet és az ország különleges viszonyaira való tekintetből az 1867. XII. t.-e. alapján biztosítható a legnagyobb eredménnyel. A bajai nemzeti munkapártnak ez az álláspontja nem jelent jogfeladást; ez az álláspont nem áll ellentétben és nem tagadja meg a legszentebb magyar eszméket, amelyek minden igaz állampolgár szívét és lelkét betöltik. Ellenkezöleg, a bajai nemzeti munkapártunk szöldre a hite, hogy ezen az alapon Öfelségével, a magyar királylyal, valamint Öfelsége többi országaival egyetértésben, Magyarország szorgos nemzeti munkája, kirtartó buzgóság és komoly politikai magafartás, egységes nemzeti jellegre és földjének-kiaknázatlan dus gazdagságára való tekintetből, nemcsak a nagy nemzeti ideálok megvalósulását teremtik meg, hanem Öfelsége összes országai között könnyen hazánkunk juttathatják beláthatlan időkre a vezető szerepet.

Hogy ez a cél elérhető legyen, a magyar nemzetnek félre kell tennie az ósi pártos viszásonást, a szenvedélyek harcának le kell csillapulnia és el kell tompulnia minden személyes ellentétnek. Hazánk sorsának intézésében félre minden kicsinyes emberi gyöngeséggel. Egyetértés, a kölcsönös bizalom, megértés és egymás iránt kötelező tisztelet és szeretet hassa át az ország nagyjait épen úgy, mint a legegyszerűbb polgárt. Ezen érzésektől áthatva a meddő és eredményeiben mindig csak káros politikai harcok helyett, egyedül politikánk legyen az öntudatos nemzeti munka, amely egyrészt felte özött nemzeti jogaink megövhátását, másrészt a közzgazdasági téren való fokozatos haladás útján a nép s így a nemzet megerősödését biztosítja. Ez az egyedüli megöndíthetetlen szöldre alapja az ország fejlődésének, haladásának, boldogulásának és jövő léteének.

A bajai nemzeti munkapárt is kívészi a maga részét ebből a nemzeti munkából; ezért határozatlanlag kimondja, hogy:

1. eddigi szervezetét, mint politikai párt változatlanul fenntartja;
2. minden országos politikai kérdésben, ha annak szükségét látja, megnyilatkozik; egyébként azonban a politikai párttekinetek félretételével, minden erejét a város fejlesztésének és a polgárok jólétének előmozdítására fordítja;

3. ebből a célból egy végrehajtó bizottságot választ, amely hivatva lesz a mai nagygyűlés által megjelölendő irányelvek alapján a város minden érdekét komolyan mérlegelni s azok megvalósítása szempontjából minden szükséges lépést megtenni; kötelessége a végrehajtó bizottságnak, állandó helyiségről való gondoskodás mellett, a város polgárságával az érintkezést állandóan fenntartani s a hozzáfutó polgárt minden bíróságon kívüli ügyes-bajos dolgában tanácsal és utbaigazítással ellátni és támogatni.

A határozattá lett javaslatához Tury Mátyas kért szót.

— Béke és munka, ez a mi programunk alapköve, mondotta Tury. A városi tanácsal karöltve kívánjuk kiépíteni a gazdaságilag erős Baja várost. Programot adunk, melyért a bajai munkapárt a mai kormány kiltásba helyezett támogatásával sikra szállni mindenkor kész.

Ezután a következő programot terjesztette elő Tury Mátyas.

A bajai munkapárt városi programja: 1. Szomszédos vasuti forgalom Baja—Bátaszék között. 2. Színház-kérdés és ezzel kapcsolatosan a Bárány szállodának jövedelme emelése végetti átalakítása. 3. Katonáság. 4. Ártézi kutak és ezzel kapcsolatosan az öntözés kérdése. 5. Törvényszék. 6. Iparosok árucarnoka. 7. Téli kikötő. 8. Állami polgári leányiskola. 9. A polgári iskola államosítása. 10. Szent István-tér, Gúsvicpart rendezése (csatornázás). 11. A városba vezető országutak. 12. A ménletpel felé a Dunára vezető posványosi út kiépítése. 13. Túzóltatósi ügy rendezése. 14. Járdazás. 15. Vasuti kert nagyobbítása (Népkert). 16. Dunai közúti-híd. 17. Általában a kövilágítás jobb tétele. 18. Városi bérház hátulós részének jobb értékesítése. 19. A munkásbiztosító törvény az iparosokra nézve felette szerelmes részének megváltoztatása. 20. Mértékhiitelesítő hivatal. 21. Legelő céljára teljesen használható ingatlanoknak erdősités és szőlőtelepítés céljára 15—20 évre egyeseknek leendő átengedése oly feltétel mellett, hogy azokat a kikötőt idő lejártával a város közönségének átadni tartoznak. 22. Kórház. 23. A fogyasztási adók méltányos rendezése. 24. Az évi költségvetések átírása. 25. Népfürdő létesítése. 26. A nemzeti munkapárt helyi lapjának további fenntartása. 27. A posványosi vizek lecsapolása.

Fischer Béla ajánlatára ezután a bajai munkapárt végrehajtó-bizottságát alakították meg.

Elnökök lettek: Ertl József, Tury Mátyas, és dr. Rosenberg Samu. Alelnökök: Dr. Bruck Samu, Major Károly, Müller József, dr. Bernhart János, dr. Lamberger Ármán, Joannovits Milán. Jegyzők: Meskó Zoltán, dr. Reiser Antal, Koller Dező, dr. Flórián Géza, dr. Bruck Aurél, dr. Nemes József, dr. Sirmai Vidor.

A következő szónok Vojnits Dániel apát volt. Indítványára a nagygyűlés elkeshangu főirattal üdvözölte Héderváry Károly gróf miniszterelnököt, Perczel Dezőt, az országos munkapárt elnökét, Vojnits István bárót, az országos munkapárt társelnökét és a bajai érdekek e nagynépszerűségű pártolóját, Baza István grófot, ifjabb Szemző Gyula főispánt és Podmaniczky Endre báró országgyűlési képviselőt.

Meskó Zoltán lapszerkesztőnek tetszéssel fogadott indítványára Ertl József, dr. Rosenberg Samu és Tury Mátyas pártelnököknek, valamint Szalay Frigyesnek a pártvezetés közölni elévülhetetlen érdemeit jegyzőkönyvileg örökölték meg.

Világosság derül a meghurcolt bajai főispán ügyére.

A Burnát-ügy rejtett aktái.

A kormány bizik Baja főispánjában.

Burnát Pál, Szemző Gyula főispán volt ispánja elérte azt, hogy ország-világ most róla beszél. Burnát olyan vádakkal illetett egy, az ország egyik legdiszesebb közjogi méltóságát viselő férfit, amelyek kopott rémregények avult hőseit elevenítették meg. Burnát rettetes vádjai azt az impressziót kellették, mintha itt maradt volna egy középkori rablólovag, akinek lovagváraiban elfogott kereskedők éheznek, aki fiatal szüzeket hoz áldozatul szenvedélyének.

Minden tisztességes sajtótermék már a Burnát-ügy kezdetén kifejezte azt a véleményt, hogy egy állásnélküli ispán megakarja zsarolni Szemzőt s ehhez tervéhez felhasznál mindent. Tényeket ferde világításba állít be, hazugságokat költ s csupán kellemetlenkedni akar a főispánnak, hogy a Szemző, akinek érthetően kellemetlenüvnek ilyen módon való szerepeltetése, megunja a herce-hurcát s fizessen.

Ezt a véleményünket most beigazolja maga Szemző főispán, aki a következőket mondja a Burnát ügyről:

Burnát Pál.

— Burnát Pál két év előtt került hozzám alkalmazásba újsághirdetés után Semmi tanultsága sincs, de a maga dolgában elég használható volt. Ravasz ember, aki roppant sokat tart a maga paraszti furfangjára. Nem is egy egész évig volt nálam, amikor a saját kérelmére elbocsátottam. Ekkor Csávovsy Béla báróhoz ment Bogdánba, aki rokonom. Három hónapig volt ott s ekkor újból fölajánlotta nekem a szolgálatát. Többször irt, hogy fogadjam vissza. Én a kéréseinek eleget tettem. Nálam szolgált augusztus 3-ig. Elsején fölvetta a fizetését és a konvenció-illetményét, amely öt november 1-ig illette. Harmadikán fölmondott. Fizetésemelérért zaklatott, amit én nem voltam hajlandó neki megadni. A legnagyobb munkaidő volt s elképzelték, hogy ez a fölmondás megharagított. Éppen nem titkoltam el a róla való véleményemet s alaposan lefordtam. »Ilyesmire csak paraszt képes«, — mondtam neki.

— Nemskóra leveleket kaptam Burnátétól. Azt kérte bennük, hogy adjak neki ezer forintot, vagy szerezzek neki állást. Érthető célzásokat tett arra, hogy ha kérését nem teljesítem, bajt fog nekem szerezni. Világos volt, hogy honnan fuj a szél: Burnát meg akart zsarolni.

A jóhiszemű követ.

— Egy idő múlva — folytatja a főispán, — sürögnyögött nekem Gábor Győző topolyai fakeserkedő, hogy a Burnát-ügyben felkeres. Minthogy már Burnát leveleiből tudtam, hogy neki zsarolási szándékai vannak, érthető bizalmatlansággal fogadtam Gábor Győzőt is, akiről később meggyőződtem, hogy jóhiszemű ember s csak nekem akart szolgálatot tenni, amikor beugrott Burnátnak. De a látogatásakor még ezt nem tudtam, s hogy beszélgetése ne menjen tanuk nélkül végbe, pincédi

birtokomra hivatam Ivenc János dernyei jegyzőt és Molnár Antal ispánt. Ezek a szomszéd szobában voltak s hallották, mit beszél Gábor, aki elmondta, hogy Burnát a Kreutzig esettel s szerelmes levelekkel akar kompromitálni s rábírn, hogy fizessen ki a járandóságát. Ha nem fizetek neki, akkor az adatait rendelkezésére bocsátja Justh Gyulának és Rajk Aladárnak.

— Amikor Gábornak megmagyaráztam, hogy Burnátnak nem jár semmi, s csak zsarolni akar, maga Gábor tanácsolta, hogy *fülnö kell fogni a zsarolót*.

— Minthogy Gábor jóhiszeműsége kétségtelen volt, közösen beszéltek meg, hogy Burnát zsarolását hatóságilag fogjuk megállapítani. Megüzentem neki, hogy mivel én a kellemetlenségeket, amelyekkel fenyegetődzött, el akarom kerülni, hajlandó vagyok a követelését teljesíteni, jöjjön el a dubokai pusztára, másnap déle. De egyuttal hivatalos tanukat is kértem a csendőrségtől.

Pénzért mindent!

— Augusztus 12-én déli tizenkét órakor meg is jelentek nálam Oláh Péter és Körmenyi Károly csendőrorvosvezetők, valamint Ivenc János és Irig Pál. Bekísértem őket egy szobába, amely szomszédos volt azzal, ahol Burnát Pállal akartam beszélni. Ellenben Gábor Győző, aki szintén eljött, velem maradt.

— Megérkezett Burnát is. Beszélgetésünk során megismételte követelését, valamint azt a fenyegetést, hogy ha a követelését nem teljesítem, nyilvánosságra hozza a »bűnaimet«, többek között azt is, hogy én Kreusz Vilmos bécsi kereskedőt s általa megkínóztattam. Elmondta, hogy ő kész az ellenem emelt vádjait eskü alatt vallani.

— »Csak nem esküdött meg ellenem hamisan? — kérdeztem tőle.

— Erre csak négy szemközt válaszolok, — mondotta Burnát. — Legyen olyan szives, — szólott most Gábor Győzőhöz — hagyjon magunkra.

— Amint Burnátval maradtam, s felém hajolva így szólott: „kérem én pénzért mindent megteszek.“ Kijelentettem ezután Burnátnak, hogy bár én teljesen tisztának érzem magamat, nehogy kellemetlenségét okozzon nekem, hát lefizetem neki a kért összeget s a pénzt letettem az asztalra.

— Ez volt a csendőrökkel előre megbeszélte jeladás, amire ők a szobába jöttek. Burnát, aki éppen a pénz után nyult, látva, hogy kelepében van, iszonyu dühbe jött. Elkezdett átkozódni, dühöngeni. Kijelentette, majd megmutatja s, hogy *börtönbe juttat még azon az éron is, hogy ő is börtönbe kerül*.

A zsebeiben motoskált, mire a csendőrök megragadták, kikeresték a zsebeit. *Töltött revolvért és tiz töltényt találtak nála, amelyek az ellene beadott följelentésben a kisasarolt pénzzel együtt a bünyelekhöz vannak csatolva. Esért kísérték be, de nem az én meglagyasomra.*

A becsukott német vadkereskedő.

Elmondta aztán a főispán, hogy miben áll a híres Kreuzig ügy.

— Kreuzig Vilmos bécsi kereskedő nyulakat vásárolt tőlem. A nyul átadásánál én személyesen voltam Bécsben s ott Kreuzig megbizottja azt mondotta, hogy lehetne nagyobb üzletet csinálni. Minthogy nekem Bécsben nem volt időm ezt megbeszélni, hazajöttem s innen hazulról levelet küldtem Kreuzignek. Kértem, ha szándéka van az üzlet ügyében hozzám jönni, két nappal előbb értesítsen. Kreuzig sokkal később, február 4-én azt sürönyözte, hogy másnap reggel megérkezik. Mivel délelőtt nem jött, sürgős dolgom miatt nem tudtam bevárni Sztapárról, ahol találkoznunk kellett volna és elutaztam. Egyik csöszömnek meghagytam, hogy ha Kreuzig netalán délután megérkeznék, kísérije el Dubokára, mert valószerű, hogy később én is oda mehetek, hiszen az utam arra felé vitt. Közbejött valami hivatalos, sürgős dologom s én nem mehettem el a találkozássra. Épp ekkor voltak a választások s én nagyon el voltam foglalva. Ezerféle ügyeim között elfelejtettem értesíteni a kereskedőt, hogy nem jöhetek s hogy ő alkalmasabb időben jöjjön hozzám.

— Én csak néhány nap múlva mentem ki Dubokára, akkor Burnáty eldicsékedett velem, hogy ő milyen ügyes volt. Kreuzig 800 koronás tartozását behajtotta. Nem engedte el addig, amíg ez 1050 méter hálót és 46 nyuladát el nem küldött a címre.

Megjegyzem, hogy Kreuzig csak 800 koronával tartozott. Ezért nekem nem volt érdemes őt letartóztatni. Burnáty saját ötletéből tartóztatta le Kreuzigot s ezzel az ötletével sokak előtt el is dicsekedett.

A cselédek egyébként Kreuzig megkínóztatásáról semmit sem tudnak. Ha megtörtént, a célja csak az lehetett, hogy Burnáty előttem érdemeket akart szerezni.

A bérlő és a szerelem.

Arra vonatkozóan, hogy a főispán erőszakal akadályozta meg, hogy Bergl József nevű bérlő a bérlet elhagyásával elvigye a termést, a főispán a következőket jelentette ki:

Igaz, nem engedtem meg, hogy Bergl a termést elvigye s emiatt még most is pörben állunk Bergellel, mert a bíróság nem döntötte még el, hogy kiki a termés joga. De hazugság, hogy Bergl bűnvádi főjelentést tett ellenem erőszakoskodás miatt. Hisz most is jó viszonyban vagyunk egymással.

A többi vádra a főispán ezeket mondta:

Legprivátabb ügyeimhez senkinek semmi köze és tagadom ugyan de, ha előfordult volna is, hogy viszonyom lett volna, azt az undorító hazugságot senkinek sem hiszi el rólam, hogy én a gyermekelhajtásba is beleavatkoztam volna. Az ilyes vádakkal, amikkel megvásárolt tanuk, elcsapott cselédek, mint Vojta, a gépész illetnek, igazán nem érdemes bővebben foglalkozni.

Burnáty egyéb zsarolási üzletei.

Elmondotta a főispán, hogy amióta Burnáty távozott, több zsarolási ügyéről szerzett tudomást. Így azalatt az idő alatt, amíg Burnáty Csávossy bárónál volt, Csávossyt is megszarolta. Burnáty ugyanis azt állította Csávossyról, hogy hamisan esküdött s fenyegetőzött, hogy ezért főjelentést tesz ellene. Bíróság elé nem került a dolog, mert Csávossy Béla báró, aki természetesen föltétlenül korrekt úri ember, hogy a meghurcoltatást elkerülje, inkább fizetett. Burnátnak 800 koronát adott.

— Burnátyt, akinek ugy látszik *rendes foglalkozása a zsarolás, az úrvideki ügyesség augusztus 10-én vad alá helyezte a szabályai állomásfőnök megszarolásáért.*

Jön a sajtópör.

Minthogy a csunya hajsza minden részletét kellően megvilágította a főispán, még ezeket mondotta:

— Végül még kijelentem, hogy Burnáty ellen folyamatban van a bűnvádi eljárás, amelyet ellene indítottam s hogy a lapok ellen, amelyek megrágalmaztak és becsületemben súlyosan megsértettek, sajtópört indítok.

A bíróság előtt fog tehát a Burnáty-ügy minden részlete tisztázódni.

A kormány bizik Baja főispánjában.

A bajai főispán személyes ügyei körül mesterségesen fölvert zavaros hullámok lassan elűnnek és Szemző Gyula hétfőn már az egész intelligens Baja bizalmi szavaatáról tehetett jelentést Jakabffy államtitkárnak.

Szemző főispán hétfőn utazott föl a fővárosba és este megjelent a munkapártkörben, hol a nagy számmal jelen volt párttagok már tudomással bírtak az ótszáz bajai választónak a főispán melletti impozáns állásfoglalásáról.

A főispánt meleg ovációval fogadták és a belügyi államtitkár ezekkel a szavakkal fordult Szemzőhöz:

— A kormány és munkapárt egyaránt ismeri a Méltóságod *magánlété ellen* intézett hírlapi hadjárat zavaros és kétes hiteltelű forrásait. Ez a hajsza a főispán ur *politikai korrektségét* semmiképpen nem érintheti. *Földtlen bizalommal* vagyunk Méltóságod főispáni működésére iránt és percig sem kétkelünk benne, hogy a bíróság elé terelt magánügy is a főispán ur igazát fogja kideríteni.

Szemző Gyula kedden délelőtt utazott haza dubokai pusztájára s tudósítónak alkalmat adott vele a szabadkai pályaudvaron beszélni.

A főispán még csak annak a közlésére kért, hogy egyik bajai újságnak az a híre, mintha a belügyi államtitkár a Burnáty-ügy aktáit bekerete volna, teljesen alaptalan.

H I R E K.

— Mohácsi utasok orvosi megvizsgálása a bajai hajóállomásán.

Megalakult kedden délután Baján is a járványbizottság és nyomban el is határozta, hogy a Mohács felől érkező hajóval Bajára utazó közönséget napidíj mellett alkalmazandó inspekciorovossal megvizsgálattja. Egyuttal megbizták a tisztí főorvost, hogy ugy az alkalmazandó inspekcioi orvos személyére, mint a napidíjra vonatkozólag a városi tanácsnak legyen jelentést. Ezenkívül eltiltotta a járványbizottság a nyílt vizeken való fürdést és a kolera által megfertőzött Dunavíz élvezetét. Kimondták, hogy a Duna melletti városrészlakói részére ártézi vizet ingyen szállítanak a város. Végül elhatározták a járványkórház felszerelését és kimondták, hogy ezidőszent nem tartják szükségesnek, hogy a szeptember hó 18-iki vásár betiltassék.

— **Koleragyanus eset?** A bajai külvároson riasztó hír futott végig kedden este. Arról szolt a híradás, hogy Kollár Béla vasuti munkás, Kiscsávolyban, a Korsós-utca 11. számú házban súlyos kolerás tünetekkel hirtelen összeesett. A beteghez hivatott Kőhegyi Károly dr. koleragyanusnak találta az esetet és nyomban jelentést tett dr. Bernhart János t. főorvosnak, aki Molnár Mihály dr. rendőrfőkapitánnyal azonnal kiszállott a helyszínére és Kollárt borzalmas görcsök közben, folytonos hányástól elgyötörve találta. A tisztí főorvos azonnal megette a szükséges övintézkedéseket, a Korsós-utcai házat és a beteg környezetét fertőtlenítette. Szerdán reggelre Kollár állapotában lényeges javulás állott be, de azért ürülékét mégis fölküldik a bakteriológiai intézetbe. A kiscsávoly-katonavárosi lakosság, melynek körében nagy izgalmat keltett a Kollár-eset, szerdára megnyugodott.

— **Elnapolták az Osztronics kontra Trafikant-ügyet.** A Podmaniczky-párt főkoronése tudvalevőleg Osztronics Géza volt, míg Rajk Aladár részéről Trafikant Károly dolgozott a szavazók beszállításán. A választás utáni napokban találkozott egymással a két választási fővezér. Osztronics érdeklődéssel odalépett Trafikánthoz s az őszinte barátság keresetlen hangján kérdezte:

— **Miért oly bus az ország Trafikánt?** Miért vagy olyan halovány, Károly?

Trafikántban abszolút nem volt érzék Osztronics baráti érdeklődésének méltánylására s ahelyett, hogy felelt volna a kérdésre, súlyos becsületsértésekkel illette Osztronicsot és indulatos kiáltásba tört ki, amivel a közcsendet is megháborította. Osztronics e felelet miatt a bírósághoz fordult s beperelte Trafikántot becsületsértésért. A bajai járásbíróság nyolc napi fogházra ítélte az indulatos Trafikántot, aki fellebbezést jelentett be az ítélet ellen. Kedden tárgyalta ezt az ügyet a szabadkai úrvényszék, de ítéletet nem hozott, hanem újabb tanuk kihallgatása végett elnapolta a tárgyalást.

— **Rendőrháboru Felsőszentivánon.** Felsőszentiván községben két derék óre van a közbiztonságnak, Cifra János és Vlasicz András. Ők vigyáznak arra, hogy ne lopjanak, ne csaljanak Felsőszentivánon, s ők az éber ellenőrzői annak is, hogy más ne verekedjék. Hétfőn este is szolgálatot tett Cifra és Vlasicz, a két derék közbiztos. Szolgálatukat ezuttal különösen a korsomában végezték. Mikor már mindketten berugtak, akkor nyomozási sikereikről kezdtek beszélni. S mind a kető kifejezést adott annak a véleményének, hogy Felsőszentivánon ő és egyedül ő az igazi rendőr, míg a másik csak kontár. Vlasicz, a közigazgatási bíróság elnökének bácskai névrokona, ezeken a vakmerő állításokon annyira indulatba jött, hogy puskatussal meglökte Cifrát. Cifrának azonban nem imponált a jöhangzású név, ő is fegyvert ragadott s ugy vágta fejbe Vlasicst, hogy az menten összeesett. Cifra, hogy a dolog egészen biztos legyen, még néhány ütést mért az élt Vlasicz fejére s aztán a jól végzett munka után jelentkezni ment a rendőrlaktanyára. Vlasicz állapotai igen súlyos.

Fölmentett szabadkai újságíró. Faragó Rezső szabadkai hírlapíró, a Bácsmegyei Napló szerkesztőségének tagja még kapovszári újságíró korában azt írta néhány ottani törvényhatósági bizottsági tagról, hogy „csalnak, lopnak, panamáznak és erőnek-erjével tömkeresztiszta várost.” Cikkéért a pécsi törvényszék, mint esküdtbírótság előtt felelt most hétfőn. A bíróság Faragó Rezsőt fölmentette.

— **Meghalt egy bácskai kolerabeteg.** Megírta a Bajai Hírlap, hogy Wekerlefalva telepés községben hirtelen megbetegedett Brandalík Ferenc 58 éves napszámos. A községi orvos megvizsgálta a betegét és kolerának találta. Brandalík hétfőn hajnalban kolera-gyanús tünetek között meghalt. A halálesetet a főszolgabíró bejelentette a vármegyei t. főorvosi hivatalának. Pavlovics dr. megyei tisztii főorvos kiutazott Wekerlefalvára és intézkedett a halott felboncolása iránt. Az orvosi boncolás állítog (?) megállapította, hogy Brandalík nem kolerában halt meg. Az összes elővigyázati rendszabályok ennek dacára érvényben maradtak. Különösen eltiltották a lakókat attól, hogy a Duna-ág vizét igyák.

— **Liberális hadügyminiszter.** A hadügyminiszter elrendelte, hogy a zsidó újoncok az idén csak október 6-ikán vonulnak be, mert 4. és 5-ikén újulok van. A liberális intézkedés abban van, hogy az idén a zsidó újoncok nemcsak szabadnaposak a két újvívi ünnepen, hanem az ünnepet még civil-otthonukban, családi körben tölthetik.

— **Zongoratalajdonosoknak** szíves tudomására hozzuk, hogy Fink Leo, a híres Keresztély féle fővárosi zongoragyár hangversenyhangolója városunkba érkezett és itten, valamint a környéken is egyes hangolásokot 6 koronájával végez. Javításokat külön alku szerint. Előjegyzéseket szíveskedjék Kollár A. könyvkereskedésében fogadnak el.

— **A belga bélyegek nem érvényesek.** A bajai magy. kir. posta- és távirata főnökség a következőket közli: Belgiumban a brüsszeli világkiállítás alkalmával kiállításí levélbélyegek bocsátottak ki, amelyeket felemelt árban árusítanak. Ezek a kiállításí levélbélyegek csak Belgium belföldi forgalmában érvényesek. Ha Magyarországra saólik küldemények bérmentesítésére használják föl az ilyen kiállításí levélbélyeget, s küldeményeket a magyar posta úgy tekint, mintha egyáltalában nem volnának bérmentesítve.

— **Szond község tűzveszedelme.** Bácska egyik legvirágzóbb községét fenyegette szombat délután a pusztulás. Szond község főutcáján gyulladt Vidákovits Márkó háza. A tűz hihetetlen gyorsasággal terjedt tovább. Néhány másodperc alatt öt lakóház és a melléképületek állottak lángban. A veszedelem rendkívül nagy volt, mert a szomszédos házak mind náddal voltak fedve. A szondi önkéntes tűzoltók gyorsasága és halált megvető bátorsága azonban megakadályozta a tűz tovatérédését. Az oltáshoz segítségnek jöttek a dorozsói tűzoltók is. A pusztulás így is óriási. A becséplét gabona mindenütt áldozatul esett a tűznek. Azonkívül bornyó, tehát s tömredék szárnyas pusztult el. Emberéletben szerencsére nem esett kár. A tűz oka még nincs kiderítve. A legszigorubb vizsgálat indult meg arra nézve, hogy nem gyújtogatás okozta-e a veszedelmet.

A vasárnapi bajai vásár és a kolera-veszedelem.

Baja kerekedelmi forgalmának legnevezetesebb dátuma a szeptemberi vásár. A meszse vidék népe akkor már elvégzte a nagy nyári munkát, melynek eredményéből megítélheti, hogy mekkora az a takaró, ameddig nyújthatnak; mászóval, ilyenkor a legnagyobb a vásárló kedv, mert velük telik miből vásárolni. Téltre is sok mindenféle van szüksége embernek, asszonyoknak egyaránt; ennek sorát is legjobban az ősi vásáron lehet ejteni. Az idő is elég kellemes még, az utak sem romlottak még meg, azért nemcsak az állatok felhajtása nem jár kockázattal, hanem az emberek is, ha nincsenek is éppen bevőküdvében, seregostól jönnek mégis, hisz a falu népének a vásárolás meg a bucsujárás olyan, mint az uri népnek a fürdőzés.

És ime, ezt a legnépesebb vásárt, mely szept. 18-ára, vasárnapra esik, most váratlan, de annál komolyabb veszedelem fenyegeti: a kolera.

Nem az alaptalan és gyerekes rémüldözés hozza összefüggésbe a vásárt a koleralával, hanem mindama veszedelmeknek komoly, és és idején való latolgatása, melyeket oly tengergok népek városunkba tudolása esetleg ránk zudíthat.

Ekérdéssel foglalkozunk szent kötelességünk. Hiszen mind az 1892 iki, mind pedig a mostani kolera éppen a Duna mentén terjedt; Regensburg, Wien, Győr, Gőnyő, Budapest, Harta, Dunakömlőd, Mohács és annak környéke a mostani koleraának utja. Ki a megmondhatója tehát, hogy rövidesen nem kopogtat-e be hozzánk is ez a hivatlan vendég? Az a szegény, elhagyatott Szentjános-városrészt, melynek kutjai rosszak, melynek lakói most is jórészt dunai vizet isznak, nemcsak maga van kitéve a vésznek, de kiszámíthatatlan bajt hozhat a többi városrészekre is. Ily körülmények között bizony nagyon is üdvös és szükséges az előrelátás, elsősorban a vásár kérdésének megtárgyalása.

Mohács nagyközség mult vasárnapi vásárját Baranya vármegye hatósága az utolsó pillanatban tiltotta be; hogy az ily váratlan intézkedésből eredő nagy zavarokat és károkat elkerülhessük, szükséges, hogy idejében hányjuk meg az eshetőségeket.

Azon időben, amidőn e sorokat írjuk, a kolera veszedelmét saját városunkban még nem tartjuk oly imminensnek, hogy miatta a vásár betiltását követelnők, ami tudvalevőleg városunknak is, vidékének is óriási kárával járna, de egyenmelen övintézkedésnek sürgős és kérielhetetlenül szigorú keresztültételét annál erélyesebben követeljük.

Magának a vásárnak feltétlen betiltását — természetesen egyelőre, amíg a veszedelem közelebb nem jő — nem tartjuk okvetlenül szükségesnek azért, mert egyrészt a jelenben még nincs itt a kolera, másrészt a városba az idegenek tulnyomó része a Bácskának északi-keleti, tehát jelenleg teljesen immunis tájáról sereglik ide.

Az övintézkedéseket pedig a következőkben foglaljuk össze:

1. Baranya vármegyének érdekelt községeiben hirdettesék ki a vásárra jövőtel tilalma. Ha egy állatjárványos vidéket lehet ehhez hasonló hatósági interdiktum alá vetni, úgy akkor szabad és kell ez intézkedést

a kolera-gyanús vidékre kiterjeszteni. Sőt belevonnám e tilalomba az innszós részeket, Bezdán, Apátint és Monostorszeget is.

2. Miként Tolnavármegyében, itt is tiltassék be a dinnyeárulás, főleg magának a vásárnak napján és területén.

3. A lehető legszigorubbán intézkedjék a rendőrség afeől, hogy az utca — s. v. v. — tisztán maradjon minden emberi piszkótl. Nem foglalkoznák e ponttal, ha nem volna oly szoros kapcsolatban a koleralával s ha a tapasztalat nem kényserítene reá. Tessék csak a Flórián-szobor környékét megtekinteni. Cél szerű volna a vásár területének félreeső részén két kellőleg dezinficiált deszkabódnak felállítása is.

4. Végül rámutatunk arra a hajmeresztő anomáliára, hogy most, midőn Hannibal ante portas, midőn a szomszédunkban áldozatokat is szedett már a kolera, akkor városunkban felemelik az artési viz árát négy fillerre kantánként. Ez túrheterlen állapot. Hiszen éppen most lehetőleg ingyen, magának a városnak költségén kellene artési vizet szállítani. Nincs rá fedezet? Kell lennie! Nincs elég viz? Szükséges törvényt bont: Nyissák meg egy időre a közönség számára a képzőintézet kutját, annak van víze bőven.

Ajánljuk az intézkedéseket az illetékes tényezők figyelemébe, amíg nem késő. Ne Pató Pál módjára, hanem okosan és erélyesen védekezzünk, hogy sem tulzott aggodalomra, sem meggondolatlan kapkodásra, sem pedig késő bánatra okunk ne legyen.

A szerkesztésért felelős: SPITZER ZOLTÁN.

538/1910. végreh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bíróságí végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbírósnak 1908. évi V. 767/5. számú végzése következtében dr. Szirmal Vidor ügyvéd által képviselt Beck Adolf javára 75 korona s jár. erejű 1908. évi november hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: egy Gazeth & John-féle gőzmozgony nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósnak 1910. évi V. 660/4. számú végzése folytán 75 korona tökélovetelés után 1908. évi május hó 13-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 90 kor. 10 fillériben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Baján, Rókus-utca 45. szám alatt végrehajtást szenvedettek lakásán leendő megtartására 1910. évi szeptember hó 19-ik napjának délután 3-ik órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjelzéssel hivtnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. c. 120. §-a értelmében öv. Magyar Józsefnek 2000 kor., dr. Nyiray Jánosnak 283 kor. 11 fill. s jár. erejéig ezek javára is elrendeltek.

Kelt Baja, 1910. évi szept. hó 8. napján.

Xoránszky László,
kir. bír. végrehajtó.

**Hirdetéseket
felvesz a
kiadóhivatal.**

TÖRLEY
 TALISMAN
 CASINO RÉSERVÉ

Borivóknak a bor keveréséhez!

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
 Savanyúvíz

kőszobáltti
 a bor savanyúságát,
 és kollomonosan pezsgő.
 Nem festi a bort.

2268/1910. kig. szám.

Hirdetmény.

Azonnali belépésre keresek kisegítő innokot 3 korona napidij mellett. Községnél működött egyének előnyben részesülnek. Ezen állás rendszeresítés alatt áll. Regőce, 1910. szeptember 13.

HIEL JÓZSEF
 jegyző.

456/1910. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye bácsalmási járáshoz tartozó, Tataháza és Mátételke községekből álló, Tataháza székhelyvel alakított közegészségügyi körben a

körorvosi állásra

ezzenel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni akaró orvostudorokat, hogy az 1908. XXXVIII. t. c. 7. §-ában előírt képesítéseket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi október hó 1-éig adják be.

Ezen állás javadalmazása a következők:

1. Kézipénzfizetés évi 1600 korona.
 2. Az 1908. XXXVIII. t. c. rendelkezése értelmében megállapítandó lakbér, rendelési, látogatási és műtétdíjak, valamint távollásági díj.
 3. Tartozik a körorvos Mátételke községet héténeként egyszer látogatni, mely alkalommal a község ingyen kocsit bocsájt rendelkezésére.
 4. Tartozik a község által vagyontalanoknak és fizetésekteleneknek igazoltakat ingyen gyógykezelni és az 1908. XXXVIII. t. c. 9. §-ában felsorolt teendőket ellátni.
- Köteles kézi gyógyszertár jogáért folyamodni és ezt működtetése tartamáig fenntartani.
- A választás hatánapjának kitűzése iránt utólag fogok intézkedni.

Bácsalmás, 1910. augusztus hó 25-én.

Koller, főszolgabíró.

m. kir. államvasutak MENETRENDJE.

Érvényes 1910. május hó 1-től.

Bajáról Bátaszékre reggel 7 27, délután 1 20, 5 05 és 10 9 perckor.
 Bátaszékről Bajára reggel 5 2, 9 16, délután 2 39 és 6 29 perckor.
 Bátaszékről Dombóvárra reggel 10 18, délután 2 25 és 10 45 perckor.
 Dombóvárról Bátaszékre reggel 3 50, 4 14, 10 38 és délután 2 30 perckor.
 Bajáról Zomborbá reggel 4 és 7 22 órákor és délután 1 15 órákor.
 Zomborból Bajára reggel 6 45 órákor, délután 12 57 és 4 23 órákor.
 Bajáról Szabadkára reggel 5 51, 10 05. délután 3 28 és 7 18 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 4 33, 10 32 délután 1 57 és 7 05 órákor.
 Szabadkáról Zomborbá reggel 5 órákor, 10 25, délután 2 02, 6 55 (gyors) és 7 órákor.
 Zomborból Szabadkára reggel 5 05, 8 08 (gyors) 11 30, és délután 4 25 8 56 órákor.
 Szabadkáról Óbecsére reggel 4 40, 11 45 és délután 1 32 órákor.
 Óbecséről Szabadkára reggel 4 10 7 20 és délután 1 10 órákor.
 Budapestről Bajára reggel 7 10, (gyors) 7 45 és délután 12 50, 3 20 (gyors) 10 10 óra.
 Szabadkáról Budapestre reggel 4 50, 9 50 (gyors) 2 12, 6 37 (gyors) és 11 50 órákor e.
 Halasról Bácsalmásra reggel 3 56, délután 12 27 és 6 22 órákor.
 Bácsalmásról Halasra reggel 3 52, déli 12 és délután 8 44 órákor.
 Bácsalmásról Regőcőre reggel 6 16 délután 3 30 és 8 25 órákor.
 Regőcőről Bácsalmásra reggel 2 3 59 40 és délután 6 45 órákor.

Linx 1909: aranyérem, legmagyobb díjnyertes

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU
 Képviseletjes
 Boros Artúr okl. gépészmérnök,
 BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29

Járkeresek és helyhez kötött felített és szabadalmazott
 tüllhevített gőzzel működő
 lokomobilok
 — WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig. —
 Az ipar és mezőgazdaság
 leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépei.

Összeállítás 700 000 lóerőig felitt

Kronsteiner Károly-féle

törvényesen védett viharálló mész

Homlokzat-festékek

50 árnyalatban, kilója 24 fillértől feljebb.

Évtizedek óta legjobban bevált és minden utánzatot fölülmul. Egyedül célszerű mázolóanyag még a már színeze volt homlokzatokra is.

Zománc homlokzat festék

elthörthetetlen, egyszerű behúzással is takar, alapozás nem szükséges, zománckeménység, csak hideg vízzel keverve is már használható. Fertőtlenít — mérégmentes — Esményi mázolóanyag belső helyiségekre, még festetlen homlokzatokra, faépítményekre úgy pavilonokra, felszerekre és kerítésekre stb. — Kapható minden árnyalatban négyzetméterenként 5 fillérbe kerül.

Mintakönyv és részletes leírást ingyen és bérmentve küld:

Kronsteiner Károly Wien, III. Hauptstrasse 120.

Raktár Baján: Wagenblatt és Henerári cégnél

Dr. Halász-féle

„Sanitol“

tő v. védett

Száj és fog-
 ápoló szerek.

Minden eddigi létezőnél tökéletesebb és megbízhatóbb készítmények, melyek a legjobban megállapított — tudományos és klinikai vizsgálatok alapján — sikeres és egyedül helyesnek találta alapelvek szerint készültnek.

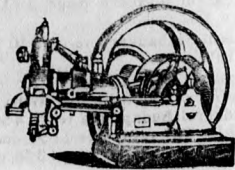
Használati utasítás szerint eljárva a **fogakat biztonságosan megóvják a romlástól.** Végtelen kellemes szájjvíz. Ideálisan tisztá szájt és fogak. **Megfizethetetlen előnyük,** hogy rendszeres használat mellett megvéd a heveny fertőző betegségektől (vörheny, kanyaró, torokgyík stb.) és ezért gyermekek részére is különösen áldásos a használatauk. **Jóállás szép és jó fogkefék.** Kaphatók használati utasítással

Gyarmati Emil piactéri gyógyszerárában Baján.

Nagy üveg szájjvíz 2 korona, kis üveg 1 korona 20 fill. fogpor 1 korona, fogkefe 1 korona 40 fillér.

Drezdai Motorgyár részv. társ.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elis. legjobb gyártmányú Benzín-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és locomobilokat — valamint szívókázmotorokat —

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL
a tényleges lóerő
óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképvislet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. : Telefon 12-91.
Legmesszebbmődjöttállítás. Kedvező fizetési feltételek.

Földeladás.

Közvetlenül Baja város alatt fekvő, volt Zalenszky-féle

36 magyar lánca szántóföld

(cellerföld)a Livodában örökáron eladó. Bővebb felvilágosítást ad

Gébell Béla Óbecsén.

BORSZEKI

az ásványvizek királya, angolkór és vérszegénység ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között

Kapható Baján :: **ifj. Cserba György**

fűszer és ásványviz-kereskedőnél, ezenkívül minden kávéházban és vendéglőben.

Házlebontás

miatt a raktáron levő összes áruk u. m.: csillárok, fémbutorok, irodaberendezések, angol börgarnitúrák, olajfestmények, perzsaszőnyegek, dísztárgyak stb. bámulatos olcsó árban kiárusítatnak

Alkalmi áruház

Budapest, Gizella-tér 3., I. emelet.

Csinos kivitelű

n é v j e g y e k

rendelhetők lapunk kiadóhivatalában

Alapítottott 1846-ban.

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-
és
RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi
iparkivállításon

aranyéremmel
kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSZET.
A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésben

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek-,
dizsművek-, ifjusági iratok-, képes
könyvek-, imakönyvek, mindennemű
tan- és segédkönyvek-, térképek-,
földgömbök és zeneművekből.

Irodai évé- és rajz-
papirok, író- és rajz-
szerek, vonalzott üzleti
könyvek nagy választékban a legjutányosabb
árakon beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi
hírlapokra és folyóiratokra
előfizetések az eredeti
áron elfogadtnak.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel izlésesszen állít elő
műveket, folyóiratokat, bál- és la-
kodalmi meghívókat, eljegyzési kártyá-
kat, névjegyeket, számlákat,
levélpapírokat, levélbori-
tékokat, körleveleket,
gyászjelentéseket, árjegyzé-
keket, falragaszokat, stb.
fekete és színes nyomással.
Nagy raktár közszégi, köz-
igazgatási, ügyvédi és
egyházi nyomtatványokból
Bármilyen könyvnyomda-
munkák a legolcsóbb
áron vétetnek fel.

Könyvkötészetem

Dizsművek, Folyóiratok,
mindennemű könyvek
egyszerű és diszes bekötésére,
továbbá
képkeretek, (Passepartous)
íróaljazatok, stb.

előállítására van berendezve.